

رد دیعس یضاق یرون نایب و «سمش»، «بکوک» لیوات «رمق»

کیتاملک. وگب مه ار رگیدی اهتخ: دندومرف و دندروآ فیشرشت [نارضاح زا یکی] اقاآ لبق تفه
دنب یارب شروصت اهنآ زا یلیخ، تسابللاج و هدرتسگ یلیخ، دناهومرف عامکح و عاملع ناگرزب
لیذ. دینک هعجارم ناتدوخ امش، میوگیم ار دنداد رکذت هکنیا لصا، بخ یلو. تسین نکمم، هبلط
دندار اهنیا عاملع؛ [1] «ایلولل فئاطلل و صاوخلل قرایشلل»: دنداد تانایب یلیخ، هیآ

هراشا تارف ثیدح هب یتح. دندار احنیا رد یبوخ بللاطم. تساروطنیمه مه دیعس یضاق موحرم
نیدح. تساهیلعل لال مالس یربک قیدص ترضح تدهاش مایا هب طوبرم هک یتیدح؛ دندکیم
نیمه رد شاهلابند. تسایفورعم ثیدح تارف ریسفت رد. «لال ردقلا و عمطاف قلیلا» فورعم
یضاق موحرم. «نمؤم فلا نم ریخ» ینعی؛ «رهش فلا نم ریخ»: دندومرف مالسلا هیلعل ترضح، تیاور
ما. تسانمؤملا ما، تساباتکلا ما، لیلی روطچ و، تساراهش روطچ نمؤم هک دندهیم حیضوت دیعس
ب، اهنآ مه، تساا ما. تسانمؤم فالآ نم ریخا، بخ؛ دندرگیمرب واهب نینمؤم مه ینعی، نینمؤملا
طوق نم و دندار اهراشا کی؛ دندامرفیم حیضوت اهنیا، دنداد هک یتانایب نآ اب. دندرگیم رب واهب
«وَأَرْوُفُ لِّلْهَيْلِ هَيْلٌ لِّعَنْجَامٍ لِّف» هیآ لیذ. دشاب امش دوخ دهعرب شم هف. موشیم در و منکیم لقن
میراد تئارق هس احنیا رد هک دندامرفیم عمجم رد یسربط موحرم؛ دندار ینایب

حتفب (آبکوک یأر): یراخبالا قیرط نم، شروو، ورمع و بآ ارق: «ءارقلا»
فلخو، یئاسکلاو، ءزمحو، رماع نبا ارقو، ناک ثیح ءزمهلا رسکو، ءارلا
حتفب نوقابل ارقو. ءزمهلاو ءارلا رسکب (یأر): ركب یبأ نع، ییحیو
ءارقو، لمی مل نم ءارق یف هجولا، یلع و بآ رکذ: «ءجلا. ءزمهلاو ءارلا»
[2]. «ءلاطاللا فوخ هركذ انكرت اريثك امالك كلذ یف درواو، لامأ نم

و دنک هعجارم یسراف یلعوبا باتک هب تساوخ یسک ره، موشیمن ءجلا دراو نم دندامرفیم مه دعب
نیمه؛ اسل هنداوخ «یأر» صفح؛ دراد تئارق ود مه مصاع. دوشیم هنداوخ روج هس اچ هک دنیبب احنآ
دوب هنداوخ «یأر» هبعش. میناوخیم ام هک یروج

؟تسیچ سپ رmq. دوب ترضح دوخ یسوق سفن رون بکوک نیا: دندامرفیم دیعس یضاق موحرم
مناخ ترضح کرابم رون؛ ؟تسیچ سمش. تسامالسل اهیلعل نینمؤملاریما تیالو رون: دناهومرف
قیببطات تروص نیا هب. دناهومرف دیعس یضاق موحرم ار نیا. تساهلآوهیلعل لالیل لص نینبلا
دندید ار تیمتخ رون هک ناشیا. دوب تیمتخ رون، دوب نکمم هک یرون نیرتالاب دعب. دناهداد

وا ىگدنې و تىدوبع هب شلامك و شتمطع لصا؛ دراد ىمتخ رون نىا هك ىتمطع همه ىنعى؛ «تلفا»

«[3] بُعِلَ لَوْ أَنْ أَفْ دَلَوْ نُمْ حَرَّلَ نَاكْ نِ لُق.» .تسا

ارهز تررضح ناىب و «اهاشغى اذِل لىللا» ىآ لىوات اهىلع هللا مالس

تسا «سمشلا و» هكرابم روس لىذ هك مداتفا [4] ىتىاور دى هب ،مدناوخ ار ناشىا شىامرف هك نم

رمق و تسا هلاوهىلع لىلل لىل لىل لوسر سمش هك دراد تىاور شلىذ؛ [5] «هَىْ حَوَسْ مَشْلَ و»
،دىاىب رد سمش رس تشپ رmq تسىن مزال هشىمه ،«اهَىْ لَت اذِل» ،تسا مالسل اهىلع نىنمؤملارىما
،«لَت اذِل رَمَق ل و» .مىوگب مه ىرگىد زىچ ،نىا زا رىغ مه اوخىم نم ىنعى هك دىوگىم ىروج ،هىآ اما
ب ىاههنتف ؛«اهَىْ شَغَى اذِل ل ل و» .دوب مالسا و هىمتخ تعىرش رون روهظ هك ؛«اهَىْ لَج اذِل رَاهَن ل و»
،دندرک داجىا اهنآ هك ىاهنتف رد دنراد همه نآلا ات هك دش ىاهىشاغ .تسا مالسل اهىلع تررضح
تررضح ؛دندومرفىم .دندومرفىم رركم [تج هب لىل لىل تىآ موحرم] اقآ جاح .مىنىبىم ،مىراد .دندومرفىم
هكىد ف هب طخ كى !دنتشاد ىرىبع ت هچ ،دنتشاد هناخ رد هك طرصتخم ب طخ رد ،مالسل اهىلع
ناشفىرش تىب رد هك تسا ىرترصتخم ب طخ كى .تسا فورعم نىا ؛دندومرف دجسم رد هك تسا
هتشدگ راک رگىد لثم ؛دنتشاد ىه اوخ رذع تلاح و دندمآ هنىدم ىاهنز هك دوب ىتقو ؛تسا هدوب

جاح ؛[6] «م كرى صقت دعب رمأ ال و م كرى ذعت دعب رذع الف ىنع مكىل ل ؛مالسل اهىلع تلاقف» :تسا
و هىلع لىل لىل لىل لوسر تررضح هك تسا «ىنع اوموق» هىبش !تسا ىتارىبعت هچ دندومرفىم اقآ
دندومرف سىمخال موى ىزر رد هلا

دىىامرفىم ار تسا هدمآ [7] «ءاسنلا تاغالاب» رد هك ىاهب طخ نامه :درگاش

تسا هب طخ ناىاپ «ىنع مكىل ل» ؛هلب :داتسا

دقل ىرمغل امأ» :دوب نىا ،دندومرفىم [تج هب لىل لىل تىآ موحرم] اقآ جاح و تسا هدنې روطنم هك هچنآ

للىل مالس هقىدص تررضح ؛[8] «اطىبع امد بعقلال علم اوبللتحا م ث جتنت امثىر قرطنف تحقل
يارب ،دراد ار ىاهدام رتش شلزنم رد هك ىسك ؛دندرک هىبشت رتش كى هب ار تفال خ ،اهىلع
هك ىرتش نىا دنىامرفىم .دوشىم عفتم وا رىش هب و درادىم هگن ار رتش نىا وا رىش زا عافتنا
نآ زا ؛[تسا] «اطىبع آمد» ،دىوشب عفتم وا رىش زا دىه اوخىم و دىاهدرك بحاصت دىاهدرك نامگ
،وخ زج ،رتش نىا زا ،دىاىب هلا دعو و راک لصا هك ىزورات ىنعى .دىشود دىه اوخ هزات نوخ ،رتش
هب ،دىاهدرك ىراک ىنعى !تسا ىگرزب و مىطع ىرىبع ت هچ ؛دندومرفىم اقآ جاح .تشاد دىه اوخ ،هزات
دىد دنه اوخ نىعلا ىأر اب همه هدنىآ رد هك نآ لاح و دىوشىم عفتم ىرتش رىش زا دىراد هك نىا لایخ

ىاىلاع ىلىخ تىاور مه [9] «عرب ل ل تاذ ءامسل و» ىآ لىذ .دراد ار راثآ نىا زور ره .تسا «اطىبع امد»
دهدىم طبر ءامس هب ار «جوربال تاذ» ؛تسه

هع مج مظع لىوات

تای آ نی مهف رد، تیاور نی. تسا «قاتیملل سان» نی ندوب دیلک؛ مدرک ضرع هک هچنآ، بخ هاظ رد هک یتانایب. تسا هدمآ هفیرش یآ رهاظ رد هک یتانایب مهف رد. تسا مهم یلیخ، هفیرش هک یتایاور و تایآ؛ تسا هتفرگ تروص مالسلالهیلع میهاربا ترضح خیرات و یجراخ و یتوسان دنور

تلاح نوچ؛ مدرک ضرع راب دنچ هک دوب [10] یتیذح کی. دنکیم هراشا شنطاب و یلصا دوصقم هب دیزی نب رباح هب مالسلالهیلع رقاب امام؛ دوب هعمج زور زا تبحص. منکیم رارکت، دراد یدیلک لسغ و دیآیم هتفه ره هک یاهعمج نآ؛؟ مهذب ربخ وت هب هعمج زور مطعا لیوات هب یهاوخیم؛ دندومرف نیمه رد اما. دندادیم همه ار هعمج زور نی، دهیم ماچنا ار اهاعد و تادابع و دناوخیم هعمج زامن و دنکیم ینک روبع یزیچ کی هب. دینک روبع نآ زا یمطعا لیوات کی هب دنیوگیم، یگداس نی هب هعمج زور یلاع یلیخ یتایاور. دراد هراشا نآ هب اههعمج نی هک تسا راک لصا نآ. تسا یلصا دوصقم، نآ هک تسا.

دهاوخیم هک هچنآ رد شدوخ هک تسا یهفیرش یآ. تسا تروص نی هب منامگ هب مه اچنی رد ییرش یآ مطعا لیوات. تسا هفیرش یآ یلصا دوصقم مه نآ، دراد مات یئاسر کی، دیامرفب: «لِّل اِتِّنَاقِ هُمُّ اَنَّا كَمِیْهُرٍ بِاِنِّیْ» هک ربمایپ نی یارب؛ دیوگب، دهاوخیم هک تسا ینامه؛؟ تسیچ

ار نی دهاوخیم هیآ رگا، بخ. دوعص سوق رد و لبق ملاوع رد؟ تسا هدش یط یریسم هچ، تسا [11] دوشیم کرابم دوجو نی تانویث هب رطان همه، هیآ یاههژاو، هیآ یاوتم، یتوبث رطن زا، دیوگب هجوتم دیاب یلصا یاضف نی رد، دیآیم «اسمش» و «ارمق»، «اَبَكْ وَكْ یأر» اچنی رد رگا نی یاربانب ار مزعلاولوا ربمایپ نی لاج حرش. دنیامرفیم ار دبغ نی لاج حرش لاعتم دناوخ هک میوشب تبسن رد عیرس یلیخ و میتسیاب دیاب هک مدرک ضرع لبق سلج رد هک تسا اچنی. دیامرفیم اچنی رد؛ ریخ؛!؟ رmq نیمه ینعی «رمق»؛ مینکن یریگمیصت، هراتس نی هب «بکوک» ینعم نداد، دنتشاد ناشی هک یریس هب میرک نآرق لیصفت و حیضوت؛ تسا ناشی ریس زا تبحص نوچ دش ضرع یدایز بلاطم، «ءاف» و «یرن» رد، اذل و دنکیم توافت یلیخ.

---

[1]. ۲۷۸ ص، ۷۵ ج، (تورپ پاچ ساسا رب) راوناأل راحب یسلجم مالع.

[2]. یملعأل ةسسؤم پاچ ساسا رب) نآرقلا ریسفت یف نایبالا عجم، یسربط خیث. ۹۱ ص، ۴ ج، (تاغوبطملل

[3]. ۸۱ یآ، فخر.

[4]. ۶۷۰ ص، ۵ ج، ینارحب نآرقلا ریسفت یف ناهربلانی نارحب مالع.

[5]. ۱ یآ، سمشلا.

[6]. ۱۰۹ ص، ۱ ج، جاجلل لهأ یلع جاجتحإلا، یسربط خیث.

[7]. ۲۳ ص، ءاسنلا تاغالاب.

[8]. ۱۰۹ ص، ۱ ج، جاجلل لهأ یلع جاجتحإلا، یسربط خیث.

[9]. آی، جوربل ا.

[10]. ۱۲۸-۱۳۰ ص، صنل ا، صاصتخإل ا، قودص خیش.

[11]. ۱۲۰ آی، لحنل ا.